

14. 7. 2009

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novela zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

Dne 28. května 2009 schválil Senát Parlamentu ČR novelu zákona č. [499/2004](#) Sb. o archivnictví a spisové službě (dále jen „Novela“), která významně novelizuje také zákon č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále jen „Zákon“). Prezidentem byla Novela podepsána dne 11. června 2009 a stala se účinnou až na nějaké výjimky dne 1. července 2009.

Protože i Zákon samotný nabyl účinnosti dne 1. července 2009, dovoluujeme si uvést některé změny, které Novela přináší pro datové schránky, které jsou upraveny Zákonem.

Především těm subjektům, kterým je dle Zákona zřizována datová schránka povinně (**orgány veřejné moci a právnické osoby**) vzniká tzv. **přechodné období až do konce října 2009**. Během tohoto období si mohou datovou schránku sami aktivovat. Pokud však v tomto období tak neučiní, bude jim datová schránka **1. listopadu aktivována automaticky**.

Dále dochází ke **změně financování datových schránek**, kdy náklady spojené s provozováním Informačního systému datových schránek (dále jen „ISDS“) budou hrazeny ze státního rozpočtu. Nadále platí, že soukromoprávní subjekty využívají tuto službu bezplatně (v rámci komunikace s orgánem veřejné moci). Ke zjednodušení zároveň dochází ve vztahu k orgánům veřejné moci, kdy náklady na zaslání datových zpráv by mělo hradit Ministerstvo vnitra a nikoliv každý orgán veřejné moci jednotlivě. Za zmínku jistě stojí skutečnost, že soukromoprávními subjekty Zákon nepředepisuje povinné využití datových schránek pro svou komunikaci s orgánem veřejné moci. Rovněž tak kromě § 18a (využití datových schránek pro komunikaci mezi soukromoprávními subjekty navzájem) Zákon neupravuje právo na odměnu za využití datových schránek soukromoprávními subjekty. S ohledem na fakt, že soukromoprávní subjekty stále mají možnost použít i jiný způsob komunikace (pošta, kurýr, osobně apod.), bude zajímavé sledovat, jaký postoj k výše uvedené skutečnosti zaujme v budoucnu Česká pošta, která by tím přišla o část svých příjmů.

Pro případ, že fyzická nebo právnická osoba vykonává působnost v oblasti veřejné správy (např. Česká pošta, stanice technické kontroly apod.), Ministerstvo vnitra jí na žádost umožní, aby její datová schránka plnila rovněž funkci datové schránky orgánu veřejné moci. Domníváme se, že touto

změnou je reagováno především na samotnou definici orgánu veřejné moci v Zákoně, která ne zcela reflektuje všechny subjekty, které mohou připadat v úvahu pro výkon veřejné správy.

Zároveň si orgány veřejné moci budou moci dle Novely **požádat o zřízení více datových schránek**.

Novela rovněž do Zákona zařadila sankce pro případ zneužití datových schránek při tzv. spammingu (rozesílání nevyžádaných zpráv elektronickou poštou). Sankcionováno tak bude nejen šíření **nevyžádaných obchodních sdělení** (termín „obchodní sdělení“ je definován v zákoně č. [480/2004](#) Sb., o některých službách informační společnosti), ale také šíření **jiného obtěžujícího sdělení** (bohužel bez náležité definice tohoto termínu). V této souvislosti Novela také sankcionuje šíření **počítačového programu, který může poškodit ISDS, údaj v něm obsažený nebo výpočetní techniku držitele datové schránky**. Sankce je v takovém případě stanovena ve dvojnásobné výši oproti sankci ukládané za spamming (tzn. 20.000,- Kč až 20.000.000,- Kč). Za zmínku stojí jistě i skutečnost, že sankcionovány za výše uvedené správní delikty mohou být fyzické i právnické osoby, orgán veřejné moci ve stricto sensu však nikoliv. Funkci správního orgánu projednávajícího tyto správní delikty bude plnit Ministerstvo vnitra.

Z hlediska větších uživatelů datových schránek představuje významnou změnu Novelou založená možnost přihlášení se do datové schránky prostřednictvím jiné aplikace, tj. elektronickým systémem spisové služby či jinou elektronickou aplikací, **bez nutnosti zadávat jméno a heslo osobou oprávněnou k přístupu do datové schránky**. V tomto případě se autentizace provádí pomocí tzv. systémového certifikátu.

Závěrem dlužno dodat, že od 1. ledna 2010 bude možné využívat ISDS pro **výměnu zpráv mezi soukromými subjekty navzájem**. Podmínkou bude souhlas příjemce s doručováním ze strany soukromých subjektů. Zároveň se na tuto komunikaci neuplatní fikce doručení dokumentu přihlášením se adresáta do datové schránky; rovněž tak se neuplatní fikce doručení po uplynutí 10 dnů ode dne, kdy byl dokument do datové schránky adresáta dodán. V této souvislosti se navrhuje přechodné období od 1. ledna 2010 do 30. června 2010, pro které bude možné „privátní“ komunikaci použít pouze pro zasílání faktur, či jiných žádostí o zaplacení. Nabízí se otázka, zda tato služba bude pro soukromé subjekty výhodná, když za ni bude odesílatel hradit provozovateli odměnu podle cenových předpisů. Domníváme se, že i tak některé soukromé subjekty tuto komunikaci uvítají a budou ji využívat i pro vlastní vzájemnou komunikaci.

Navrhované změny Zákona jsou důsledkem toho, že problematika datových schránek se neustále vyvíjí a některé poznatky, které byly získávány od platnosti Zákona (19. srpna 2008), bylo potřeba zohlednit v navrhované platné právní úpravě. S ohledem na složitost celého projektu datových schránek lze proto důvodně předpokládat, že úplné adaptace do platné právní úpravy bude dosaženo až na základě praktických zkušeností, které budou získávány po účinnosti Zákona.

Mgr. Ondřej Kmoch
advokát

[MT Legal s.r.o., advokátní kancelář](#)

Karoliny Světlé 25,
110 00 Praha 1

tel.: +420 222 866 555

fax: +420 222 866 546

e-mail: info@mt-legal.com

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)